

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΣΗΜΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2018-2019

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ

**«ΑΣ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ
ΚΑΙ ΤΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ»**

ΥΠΟΤΙΤΛΟΣ

«ΣΤΟΛΟΙ»

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

ΜΑΡΟΥΛΑΚΗ ΠΕΛΑ

ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΜΑΘΗΤΕΣ:

ΒΑΡΔΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΜΑΚΡΑΚΗΣ ΛΕΥΤΕΡΗΣ

ΜΑΚΡΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

● ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3 σελ.
● ΣΤΟΛΟΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ	4
● Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	5
● ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ	6
● Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΡΙΖΙΚΑΣ	7
● Η ΑΓΙΑ ΕΥΦΗΜΙΑ	8
● ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ	9
● ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	10
● ΤΟ ΗΡΩΟ	11
● Η ΒΡΥΣΗ	12
● ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	13
● ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	14

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή έγινε στα πλαίσια του πολιτιστικού προγράμματος με τίτλο: «Ας γνωρίσουμε καλύτερα τα μνημεία και τα αξιοθέατα του τόπου μας».

Οι υπεύθυνοι καθηγητές είναι η Μαρουλάκη Πέλα ΠΕ02 και ο Κρητικός Σταύρος ΠΕ11.

Οι μαθητές που εκπόνησαν την εργασία είναι η Βαρδάκη Ιωάννα, ο Μακράκης Ελευθέριος και ο Μακράκης Γεώργιος.

Αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με αυτό το θέμα γιατί θέλαμε να γνωρίσουμε καλύτερα, αλλά και να προβάλλουμε την ιστορία του τόπου μας, τα μνημεία του και γενικότερα τον πολιτισμό του.

Επιπλέον μάθαμε να συνεργαζόμαστε μεταξύ μας προκειμένου να συλλέξουμε τις πληροφορίες και να εκπονήσουμε την εργασία μας, ενώ παράλληλα εξοικειωθήκαμε με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

ΣΤΟΛΟΙ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

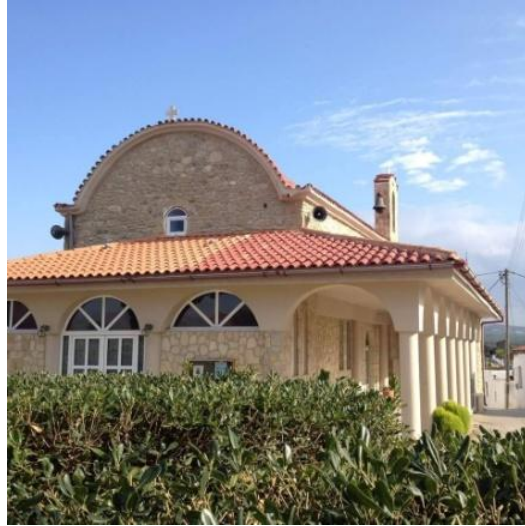
Οι **Στόλοι** είναι οικισμός στην επαρχία Μονοφατσίου. Βρίσκεται στη βόρεια παρυφή της πεδιάδας της Μεσαράς. Το 2001 είχαν 419 κατοίκους, που ασχολούνται κυρίως με την κτηνοτροφία και με τη γεωργία. Παράγεται λάδι, σταφίδα και δημητριακά. Η απόστασή τους από το Ηράκλειο είναι 55,7 χιλιόμετρα. Οι σημερινοί κάτοικοι προέρχονται από άλλα χωριά.

Στο χωριό βρίσκονται οι ναοί των Αγίων Αποστόλων και του Ευαγγελισμού, καθώς επίσης και τα εξωκλήσια των Αγίων Τεσσαράκοντα, της Αγίας Ευφημίας και του Αγίου Γεωργίου κοντά στον παλιό ερειπωμένο οικισμό Ρίζικα, βορειοδυτικά του χωριού, ο οποίος αναφέρεται το 1583 με 25 κατοίκους. Στους Στόλους λειτουργούν Δημοτικό Σχολείο και νηπιαγωγείο.

Το Δημοτικό διαμέρισμα Στόλων έχει 576 κατοίκους και εκτός από τους Στόλους (έδρα) συμπεριλαμβάνει τον οικισμό Ίνια, με 157 κατοίκους το 2001.

Η παράδοση αναφέρει ότι στη θέση του σημερινού νεκροταφείου υπήρχε εκκλησία των Αγίων Αποστόλων, από τους οποίους έλαβε το όνομά του ο οικισμός: Αποστόλοι>Στόλοι. Το 1583 αναφέρεται με το όνομα Stulus με 36 κατοίκους (Καστροφύλακας, Κ 99). Κατά την Τουρκοκρατία κατοικούσαν αποκλειστικά από Τούρκους, το 1834 από 6 οικογένειες και το 1881 από 122 άτομα.

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού και μαζί με το Δημοτικό Σχολείο, το Ηρώο και το Κοινοτικό Κατάστημα αποτελούν ένα λειτουργικό και καλαίσθητο σύνολο.

Είναι μονόκλιτος με ημικυλινδρικό θόλο, ημιπερίπτερος με 6 κίονες από τη νότια πλευρά που παραπέμπει σ' ένα ασυνήθιστο συνδυασμό χριστιανικού και αρχαίου ναού.

Είναι εικονογραφημένος, πλούσια διακοσμημένος με δωρεές των κατοίκων και αποτελεί τον ενοριακό ναό του χωριού.

Τιμάται στο όνομα της Ευαγγελίστριας και εορτάζει στις 25 Μαρτίου.

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

Μικρός σχετικά ναός κτισμένος στη νοτιοδυτική είσοδο του χωριού μέσα στο χώρο του παλιού κοιμητηρίου.

Είναι ο αρχαιότερος ναός της ενορίας και προϋπήρχε της τουρκοκρατίας. Σύμφωνα με την παράδοση οι Τούρκοι απέκοψαν το πρώτο συνθετικό και το δεύτερο έγινε τοπωνύμιο του χωριού.

Ο ναός έχει πρόσφατα ανακαινιστεί και με την απομάκρυνση του κοιμητηρίου καλλωπίστηκε ο περίβολος και διαμορφώθηκε ένα καλαίσθητο πάρκο.

Ο ναός εορτάζει στις 29 Ιουνίου και συχνά ο εορτασμός συνοδεύεται με λαϊκό πανηγύρι.

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΡΙΖΙΚΑΣ

Βρίσκεται 800μ. περίπου βορειοδυτικά του χωριού.

Ίσως είναι ο αρχαιότερος ναός της περιοχής, δεδομένου ότι ο ερειπωμένος οικισμός Ρίζικας του οποίου ήταν προστάτης ο Άγιος μαρτυρείται από το 1583 με 25 κατοίκους.

Σήμερα λειτουργείται στις 3 Νοεμβρίου και όπως συμβαίνει σε πολλά χωριά της Κρήτης, η γιορτή αυτή συνδυάζεται με το άνοιγμα των νέων κρασιών, γι' αυτό ονομάζουν τη γιορτή του Αη – Γιώργη του Μεθυστή.

Η ΑΓΙΑ ΕΥΦΗΜΙΑ

Βόρεια του χωριού σε απόσταση 500 περίπου μέτρων μέσα σ' ένα αμπελώνα, βρίσκεται το ξωκλήσι της Αγίας Ευφημίας.

Το ξωκλήσι αυτό εγκαινιάστηκε το 1969.

Όπως διηγήθηκε ο κτήτορας Στυλ. Καβαλαράκης, το έκτισε με αφορμή τη σωτηρία του από βέβαιο θάνατο, γιατί καταπλακώθηκε από τις πέτρες του πηγαδιού στο οποίο είχε κατέβει για να καθαρίσει.

Το γεγονός συνέβη στις 11 Ιουλίου 1968, ημέρα μνήμης της Αγίας μεγαλομάρτυρος Ευφημίας, στην οποία και απέδωσε το θαύμα της σωτηρίας του.

Από τότε το ξωκλήσι λειτουργεί κάθε χρόνο στις 11 Ιουλίου.

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ

Νοτιοδυτικά του χωριού σε απόσταση περίπου 2,5 χιλιομέτρων, στη βόρεια όχθη του Γεροποτάμου, βρίσκεται το ξωμονάστηρο - όπως αποκαλείται από τους κατοίκους - των Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων.

Οι Άγιοι Σαράντα ήτα επίλεκτοι στρατιώτες του Αυτοκράτορα Λικίνιου (303-323)μ.Χ. που αλλαξοπίστησαν και έγιναν χριστιανοί. Υποβλήθηκαν στο μαρτύριο της υποθερμίας διαμείναντες μια ολόκληρη νύχτα σε παγωμένα νερά λίμνης και ολοκλήρωσαν το μαρτύριό τους σπάζοντας τα κάτω άκρα τους.

Η μνήμη τους τιμάται στις 9 Μαρτίου.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Το Δημοτικό Σχολείο ιδρύθηκε επί Κρητικής Πολιτείας το 1903.

Στη θέση του σημερινού διδακτηρίου υπήρχε τούρκικο νεκροταφείο (μεζάρι). Η πραγματικότητα αυτή διαπιστώθηκε όταν σκάβοντας οι χωρικοί λάκκο για βόθρο των αποχωρητηρίων το 1966, ανάσκαψαν οστά και επιτάφια πλάκες με Τούρκικες επιγραφές.

Στη νότια πλευρά του νεκροταφείου (πλησίον του σημερινού ναού της Ευαγγελίστριας) υπήρχε πρόχειρο λιθόκτιστο οικοδόμημα με χωμάτινη στέγη από λεπιδόχωμα για τις ανάγκες του κοιμητηρίου.

Αυτό το οικοδόμημα μετασκεύασε και διαμόρφωσε σε αίθουσα διδακτηρίου – και τόπο διαμονής του – όπου και δίδαξε ο πρώτος δάσκαλος του χωριού, Γεώργιος Παλιεράκης, από το 1910 – 1934.

ΤΟ ΗΡΩΟ

Στην πλατεία του καταδρομέα Στυλιανού Πρινιανάκη, σε οικόπεδο που αγοράστηκε από το Σύλλογο των Στολιανών της Αθήνας, ανεγέρθη μαρμάρινο ηρώο επί του οποίου χαραχτηκαν τα ονόματα των κατοίκων που έπεσαν στους απελευθερωτικούς αγώνες της πατρίδας.

Ξεχωριστή στήλη θυμίζει τη θυσία του καταδρομέα Στυλιανού Πρινιανάκη, που έπεσε στην Κύπρο.

Στις 25 Ιουνίου 2017 ο Σύλλογος Κομάντος 1974 τοποθέτησε την ορειχάλκινη προτομή του ήρωα επάνω στη στήλη που είναι αφιερωμένη σ' αυτόν.

Η ΒΡΥΣΗ

Όπως ξέρουμε, απαραίτητη προϋπόθεση για τη θεμελίωση ενός οικισμού ήταν η ύπαρξη νερού πλησίον του.

Πραγματικά στη νότια πλευρά του λόφου επί του οποίου είναι κτισμένο το χωριό, ανέβλυζε πηγή με αρκετή ποσότητα νερού, ικανή να εξυπηρετεί τις ανάγκες των κατοίκων μέχρι και τη δεκαετία του 1960, οπότε η αύξηση των αναγκών οδήγησε στην αναζήτηση συμπληρωματικής πηγής νερού με την εξόρυξη πηγαδιού στην αρχή και γεωτρήσεων στη συνέχεια.

Σήμερα το χωριό υδρεύεται εξολοκλήρου από γεωτρήσεις και η παλιά βρύση έχει εγκαταλειφθεί.

Ένα απλό γλυπτό δηλώνει την ύπαρξή της.

ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Η Εκκλησία, το Σχολείο, το Ηρώο και το Κοινοτικό Κατάστημα αποτελούν μία τετράδα δημόσιων κτιρίων που ευρίσκονται γύρω από την κεντρική πλατεία του χωριού και συνδέονται με άψογη λειτουργικότητα μεταξύ τους.

Το Κοινοτικό Κατάστημα οικοδομήθηκε σε οικόπεδο που παραχωρήθηκε δωρεάν από το δικηγόρο Στυλιανό Λιδοργινάκη.

Σήμερα είναι η έδρα του Δημοτικού Διαμερίσματος Στόλων του Δήμου Γόρτυνας και του Πολιτιστικού Συλλόγου Στόλων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βικιπαίδεια
- «Το χωριό Στόλοι Ηρακλείου – Ιστορία και Λαογραφία» του καθηγητή Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Γιώργου Τρούλη, σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Στόλων

